

Lokal Undervisningsplan
Grundfag
Samfundsfag C, GF1

Indholdsfortegnelse

Lokal undervisningsplan	2
Overordnede mål.....	2
Eksamensregler	2
Helhedsorientering.....	2
Praksisrelatering.....	2
Tværfaglighed.....	2
Differentiering	3
Pædagogiske og didaktiske indsatser, jf. <i>det pædagogiske hjul</i>	3
Konkrete fagmål og læringselementer	4
Emne 1: Ideologier.....	4
Emne 2: De politiske partier	5
Emne 3: Politiske deltagelse og vælgeradfærd	6
Emne 4: Styreformer	7
Emne 5: Grundloven og magtens tredeling.....	8
Emne 6: Medier	9
Emne 7: Magt	10
Emne 8: Socialisering og identitetsdannelse	11
Emne 9: Kulturelle fællesskaber	12
Emne 10: Livsformer og familie.....	13
Emne 11: Sociale mønstre og levevilkår.....	14
Emne 12: Samfundsøkonomiske mål	15
Emne 13: Økonomiens grundbegreber	16
Emne 14: Det danske arbejdsmarked.....	17
Emne 15: Den offentlige sektor.....	18
Emne 16: Velfærdsmodeller	19
Emne 17: Betalingsbalance og konkurrenceevne.....	20
Emne 18: Økonomisk politik.....	21
Emne 19: Globalisering.....	22
Emne 20: Den Europæiske Union (EU)	23
Emne 21: Samfundsfaglig metode.....	24
Evaluering og bedømmelse	25
Bedømmelseskriterier	25
Eksempel på væsentlige og uvæsentlige mangler.....	26
Eksamensregler	26

Lokal undervisningsplan

Overordnede mål

Formålet med faget er, at eleven udbygger sine kompetencer til at deltage som aktiv, ansvarlig og handlekraftig samfundsborger i et demokratisk samfund i en internationaliseret og foranderlig omverden. Gennem arbejde med væsentlige aktuelle samfundsmæssige og erhvervmæssige problemstillinger og gennem aktiv stillingtagen til og refleksion over disse, styrker elev sin indsigt i samfundets opbygning, samfundsøkonomien, styrende beslutningsprocesser samt sit kendskab til internationale organisationer. Gennem arbejdet med faget styrkes elevens samfundsmæssige og analytiske kompetencer samt demokratiske dannelse, og eleven videreudvikler sine evner til at forstå, kommunikere om og deltale i samfundets beslutningsprocesser.

Der arbejdes med den seneste bekendtgørelse for EUD- og EUX-uddannelse:

BEK nr 692 af 26/05/2020

"Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne"

Eksamensregler

Der henvises til Tradiums eksamensreglement <https://tradium.dk/media/2209/eksamensreglement-eud.pdf>

Helhedsorientering

Samfundsfag C forsøger for så vidt muligt at trække tråde i den erhvervsfaglige undervisning, således at der skabes en sammenhæng og rød tråd imellem fagene.

Den vejledende varighed af uddannelsestiden for Samfundsfag på C-niveau er for eux-elever 3 uger (svarende til 75 timer). Samfundsfag C bidrager således til at opfylde de faglige mål som afslutning på faget.

Praksisrelatering

I undervisningen skal eleverne bl.a. arbejde problemorienteret og derigennem opnå indsigt i, hvordan samfundsfaglig viden og samfundsfaglige metoder kan belyse konkrete (*eller tænkte*) problemstillinger og eventuelt bidrage til at udvikle og vurdere løsninger, herunder innovative løsninger. Det kunne både være i valget af stof indenfor emnerne, men også med emnerne som helhed. Når der arbejdes med fagforbund, anvendes f.eks. relevante fagforbund ud fra deres studievalg, for så vidt muligt.

Tværfaglighed

Arbejdet i samfundsfag er for så vidt muligt projektorienteret og bidrager gennem tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag til at bygge ovenpå og udvikle tidligere opnåede kompetencer.

I samspil med andre fag står anvendelsen af samfundsfaglig viden og fagets metoder centralt. Faget arbejder overordnet set sammen med andre fag om problemstillinger i en virkelighedsnær kontekst.

Der er bl.a. et samspil mellem samfundsfag og erhvervsfaget i forbindelse med emnet "Kulturelle fællesskaber" samt "Det danske arbejdsmarked".

Differentiering

I dansk tilrettelægges undervisningen således, at opgaverne giver mulighed for differentiering. Eksempelvis ved at give elever opgaver til en tekst der varierer i sværhedsgrader. Hovedsageligt differentieres der dog i form af formativ feedback, som tager afsæt i den enkelte elevs faglighed.

Pædagogiske og didaktiske indsatser, jf. *det pædagogiske hjul*

Indsatserne beskrives både i forhold til generelle/tværgående indsatser og i forhold til specifikke indsatser der knytter sig til de enkelte aktiviteter/fag.

Kreativitet og innovation (Forkortes KI i nedenstående)	Du skal være kreativ og medskaber af egen læring i forbindelse med en stor del af gruppearbejdet. Du skal flere gange i forløbet lave præsentationer til holdet, og her er formidlingen en vigtig disciplin – f.eks. udformningen af det visuelle.
Faglige ambitioner (FA)	Igennem arbejdet med de samfundsfaglige discipliner er du med til at udvikle din professionelle karakterdannelse som EUX'er.
Den enkelte i fællesskabet (DEF)	Igennem forløbet er der vekselvirkning mellem arbejdsformer. Det er tydeligt hvad der skal ske hvornår, da læreren igangsætter alle typer af arbejdsformer. I flere af arbejdsformerne er fællesskabet og læringen heri, i fokus.
Motiverende relationer (MR)	Relationen mellem lærer og elev er vigtig i forhold til din læring. Derfor er min hensigt at møde dig i øjenhøjde og lære dig at kende, så jeg bedst muligt kan understøtte læringen for dig. I klasserummet er jeg tydelig, så der er plads til hver enkelt så det er motiverende at være en del af klasserummet.
Kobling mellem skole og verden (KSO)	Stort set alt arbejdet i samfundsfag er helhedsorienteret og er derfor en kobling til dit erhvervsfaglige område i det du kan tone dine samfundsfaglige opgaver i den ønskede faglige retning du har valgt.
Målrette feedback (MF)	Der arbejdes løbende med feedback i klasserummet. Når du laver gruppearbejde vil jeg være nysgerrig på jeres arbejde, og give feedback herpå. I det skriftlige arbejde vil du få skriftlig feedback hovedsageligt på struktur, argumentation og metode-anvendelse og om kravene til opgaven er opfyldt. Al feedback laves på baggrund af vurderingskriterierne for pågældende niveau.
Digitalisering	Du introduceres til alle digitale redskaber og værktøjer i starten af forløbet. Vi bruger særligt T-learn meget, da det er her alle opgaver, tekster og modeller er samlet. Hver gang du introduceres for en ny platform eller et nyt værktøj bliver det grundigt gennemgået hvordan man kan anvende det.

Her beskrives de forskellige konkrete læringselementer eller fag som man arbejder med i dette Fag/projekt/tema. Læringselementerne kobles med de konkrete læringsmål for hver aktivitet og det beskrives hvordan der evalueres, bedømmes eller gives feedback. Som en del af nye initiativer i forhold til FN's verdensmål, inddrages der konkrete mål som afdelingen har valgt at arbejde i dybden med.

Konkrete fagmål og læringselementer

Emne 1: Ideologier

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C		Emne Hovedområde: Ideologier Politik			Antal lektioner: 4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Ideologier <ul style="list-style-type: none"> ○ Liberalisme, socialliberalisme, socialisme, konservatisme • Andre ideologier <ul style="list-style-type: none"> ○ Nationalisme, racisme, islamisme, populisme, nazisme 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau: Du får en introduktion til de forskellige ideologier der er mest udbredt i Danmark og på verdensplan.							
Avanceret niveau: Du skal forstå de politiske ideologier, og forstå at skelne mellem dem. Du skal forstå forskellen mellem politiske ideologier, og religiøse ideologier.							
Ekspertniveau: Du skal lave forskellige test som klarlægger hvilken ideologi du er mest enig i, og du skal lave din helt egen ideologi fra bunden.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>16. Du får en forståelse vores vigtigste institutioner og offentlige system, og hvilke fælles tanker der har lagt til grunde for dem.</p> <p>8. Du får en indsigt hvordan de forskellige ideologier principielt forholder sig til fordelingen af goderne i samfundet, og deres tilgang til økonomisk vækst.</p>			X	X	X	X	X

Emne 2: De politiske partier

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: De politiske partier Politik				Antal lektioner: 4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • De politiske partier (i 2021) • Inddeling efter ideologi-, fordeling-, værdi-, og magtpolitik • Partiers adfærd <ul style="list-style-type: none"> ○ Office-, Vote-, og Policy-seeking ○ Molins model 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau: Du får indblik i de nuværende partier som har relevans for det politiske landskab i Danmark.							
Avanceret niveau: Du kan indplacere partierne ud fra forskellige kategoriseringer, ideologier, fordelings- og værdipolitisk spektrum.							
Ekspertniveau: Du kan tolke partiers adfærd ved hjælp af teoretiske modeller, som kan klarlægge årsagerne bag ved et vilkårligt politisk budskab.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
 <p>16 FRED, RETFERDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER</p> <p>16. Du får en forståelse vores vigtigste institutioner og offentlige system, og hvilke fælles tanker der har lagt til grunde for dem.</p>		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
			X	X	X	X	X

Emne 3: Politiske deltagelse og vælgeradfærd

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Politiske deltagelse og vælgeradfærd Politik			Antal lektioner: 4			
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Institutionsbunden politisk deltagelse og situationsbunden politisk deltagelse • Kerne- og marginalvælgere • Retningsprincippet og nærhedsprincippet • Interesseorganisationer, NGO'er og græsrodsbevægelser 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau: Du stifter bekendtskab med de forskellige måder borgere har indflydelse demokratiet i deres hjem- og udland. Du får indsigt i hvordan vælgere interagerer med det politiske landskab. Du vil få kendskab til andre politiske aktører, som partierne, har indflydelse i national og international politik.							
Avanceret niveau: Du kan ud fra foregående information (<i>udsagn m.v.</i>) placere politisk deltagelse i det "lille" og "store" demokrati.							
Ekspertniveau: Du får kompetencerne til tyde forskellene på de vælgergrupper der eksistere i Danmark og til dels i Europa. Du kan overbevisende inddele vælgerne og deres adfærd, i enten institutions- eller situationsbunden politisk deltagelse. Du kan opdele vælgerne i kerne- og marginalvælgere, og hentyde til hvilken princip de stemmer ud fra.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
 16. Du får en forståelse for hvordan borgerne deltager i politik, og hvilke stærke institutioner som har indflydelse på de politiske beslutningsprocesser.	 11. Du ved hvordan du selv deltager i den situationsbunden politisk deltagelse i dit nærsamfund.	KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
			X	X	X	X	X

Emne 4: Styreformer

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag	Emne Hovedområde:			Antal lektioner:				
Niveau: C	Styreformer Politik			4				
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> • Styreformer <ul style="list-style-type: none"> ○ Anarki ○ Diktatur ○ Demokrati (<i>folkestyre</i>) • Grundlovssikrede rettigheder • Direkte og repræsentativt demokrati • Konkurrencedemokrati og deltagelsesdemokrati • "Et godt demokrati" 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (<i>oversat til elevsprog</i>)								
Begynder niveau: Du bliver introduceret til de mest almene styreformer der anvendes i verden, med hovedfokus på demokrati som styreform, og de forskellige versioner og opfattelser heraf. Du vil få viden om grundloven, og de centrale punkter der fremgår i den; borgernes rettigheder og pligter.								
Avanceret niveau: Du får en forståelse for opdelingen mellem det direkte, og indirekte (<i>repræsentative</i>) demokrati, og hvad de indebærer hver især. Du lærer at skelne mellem disse to former, og du kan derved analysere hvilken form der er gældende bag en politisk handling.								
Ekspertniveau: Du får et stillads til nemt at kunne kategorisere ét lands pågældende styreform, og de positive og negative konsekvenser heraf. Du har en grundlæggende forståelse for de rettigheder du er sikret igennem grundloven, og hvornår der opstår et brud på disse rettigheder. Du kan forklare forskellene mellem det direkte og indirekte demokrati, samt opfattelserne af konkurrence- og deltagelsesdemokratiet.								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
			KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>16. Ved hjælp af din forståelse for de forskellige styreformer, ved du hvor vigtigt demokratiet er for at skabe fred og udvikling i verdens lande.</p> <p>11. Du ved at du oftest deltager i dit nærsamfund vha. direkte demokrati, og du heri benytter dig af deltagelsesdemokratiet.</p> <p>17. Du får en indsigt i EU-samarbejdet, og hvordan vi i Europa sammen skaber de bedste vilkår for at øge levestandarden.</p>				X	X	X	X	X

Emne 5: Grundloven og magtens tredeling

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Grundloven og magtens tredeling Politik			Antal lektioner: 4			
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Grundloven • Magtens tredeling <ul style="list-style-type: none"> ○ Den lovgivende magt ○ Den udøvende magt ○ Den dømmende magt • Borgernes rettigheder og pligter • Civile-, politiske- og sociale rettigheder (T.H. Marshall) • Folketingsvalg • Parlamentarisme • EU: Forordninger og direktiver 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL <i>(oversat til elevsprog)</i>							
Begynder niveau: Du får en forståelse for grundloven, dens historie og betydning i dag. Du forstår opdelingen af magterne, i deres tre instanser og får en forståelse for hvorfor systemet er opbygget på denne måde.							
Avanceret niveau: Du stifter bekendtskab med de forskellige rettigheder, som har præget det politiske landskab siden 1800-tallet. Du kan analysere hvad der ligger til grunde for de forskellige "kampe" i århundredeskiftende.							
Ekspertniveau: Du kan nemt vurdere hvorvidt et lovforslag strider imod grundloven. Du kan analysere de politiske partiers position, og hvordan de står i forhold til folketinget og de tre retsinstanser.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
 		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>16. Ved hjælp af din forståelse for magtens tredeling, ved du hvordan korruption modarbejdes.</p> <p>10. Du får en forståelse af dine egne rettigheder, som hjælper dig til opnå en mindre grad af ulighed mellem etnicitet, socialklasse m.v.</p>		X	x	x	x	x	x

Emne 6: Medier

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag	Emne Hovedområde:				Antal lektioner:		
Niveau: C	Medier Politik				4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Medier og politik • Mediernes rolle og medialisering • Mediebilledet i dag <ul style="list-style-type: none"> ○ Teorier om mediers påvirkning • De sociale medier 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau:							
Du for en forståelse for medierne som <i>"den fjerde magt"</i> i magtens tredeling, og hvor essentiel en rolle medierne spiller i dag. Du vil lære om de trusler som medialiseringen bringer til demokratiet, og om hvilket ansvar de påtager sig i den forbindelse.							
Avanceret niveau:							
Du stifter bekendtskab med de forskellige strategier som medierne anvender, for at skabe engagerende og opmærksomhedskrævende nyhedshistorier. Du kan med denne viden forholde dig kritisk til de medier som du selv er forbruger af, og derved skabe et mere nuanceret billede af verdens tilstand.							
Ekspertniveau:							
Du formår at vurdere (<i>med afsæt i teoretiske modeller</i>) hvorfor medierne agere som de gør, og hvad der ligger til baggrund for deres handlinger. Du har konkrete redskaber som du kan anvende for at <i>"dekod"</i> medierne.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
 3 SUNDHED OG TRIVSEL	 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION	KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
		<p>3. Du for en forståelse af mediernes indflydelse på borgernes adfærd, og udvikler et filter der kan hjælpe dig sikre dit eget velbefindende ved at blive en kritisk medieforbruger.</p> <p>12. Ved hjælp af indsigten i mediernes virke, får du selv sat højere standarder for produktionen og forbruget af nyheder og information, og kan dernæst selv bidrage med at hæve denne standard for resten af befolkningen.</p>		X	X	X	X

Emne 7: Magt

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Magt Politik			Antal lektioner: 4				
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> • Magt som en ressource • Relationel magt • Definitionsmagt • Strukturel magt • Magtfulde personer og samfundsgrupper • Magteliten 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)								
<p>Begynder niveau: Du lærer at der findes flere forskellige måder, hvorpå vi kan definere magt. Du bliver introduceret for de 4 former for magt, magt som ressource, relationel magt, definitionsmagt og strukturel magt.</p>								
<p>Avanceret niveau: Du kan ved hjælp af din forforståelse omkring de 4 former for magt, analysere en given magt-position og henvise til hvilken type magt der er tale om. Du får en forståelse for magt-strukturerne, som de er i øjeblikket her i Danmark og på verdensplan.</p>								
<p>Ekspertniveau: Du kan vurdere hvordan magt-strukturen er sammensat, og hvilke aktører som spiller en væsentlig rolle heri. Du kan vurdere magtbalancer mellem offentlige institutioner, personer og andre instanser.</p>								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
 16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER	 10 MINDRE ULIGHED	 5 LIGESTILLING MELLEM KØNNENE	KI X	FA x	DEF x	MR 	KSO x	MF x
<p>16. Du har en forståelse for magt-strukturen i Danmark, og kan agere i denne struktur.</p> <p>10. Det er først når man er opmærksom på magtfordelingen i ens omgivelser, at man har mulighed for at ændre dem. Ved at skabe fokus på denne fordeling, forholder du derved også kritisk til spørgsmålet om lighed blandt mennesker.</p> <p>5. Du får et indblik i magt-strukturen fordelt på køn, og indsigt i årsager og mulige løsningsforslag på denne ubalance.</p>								

Emne 8: Socialisering og identitetsdannelse

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Socialisering og identitetsdannelse Sociologi				Antal lektioner: 4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Sociologi som begreb • Primær-, sekundær-, dobbelt- og tertiær socialisering • Normer og værdier • Arv og miljø • Identitetsdannelse • Anerkendte teoretikere og deres teorier: <ul style="list-style-type: none"> ○ Anthony Giddens ○ Erving Goffman ○ Ulrich Beck ○ Zygmunt Bauman 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau: Du stifter bekendtskab med de mest grundlæggende teorier, indenfor sociologien som forskningsfelt. Her får du et leksikon af forskellige begreber, som kan anvendes til at definere forholdet mellem mennesker, i og uden for vores fællesskaber.							
Avanceret niveau: Du lærer at anvende disse begreber i konkrete situationer, og derved kunne analysere din egen (og andres) identitetsdannelse og socialisering.							
Ekspertniveau: Du formår at kunne vurdere socialiseringsprocesser hos dig selv og andre, samt at kunne bruge sociologiens central-begreber til at udfolde synspunkter og iagttagelser.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
 3 SUNDHED OG TRIVSEL	 10 MINDRE ULIGHED	KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
		x		x	x	x	x
3. Ved at få dybere indsigt i dit eget ophav, kan du skabe et mere nuanceret selvbillede, og derved øge din daglige trivsel. (Hvorfor er jeg som jeg er, hvorfor er andre som de er, osv.)							
10. Med en forståelse for andres opvækst (arv og miljø) kan du bedre forholde til den reelle ulighed som er gældende i samfundet, og hvorfra den er opstået.							

Emne 9: Kulturelle fællesskaber

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Kulturelle fællesskaber Sociologi				Antal lektioner: 4			
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> • Kultur • Subkulturer • Alex Honneth <ul style="list-style-type: none"> ○ Den private sfære ○ Den retslige sfære ○ Den solidariske sfære • Integrationens tre former <ul style="list-style-type: none"> ○ Pluralistisk integration ○ Assimilation ○ Segregation • Kommercialisering • Hofstedes kulturdimensioner 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)								
Begynder niveau: Du får kendskab til de kulturer og subkulturer som hersker i samfundet i dag.								
Avanceret niveau: Du kan ved hjælp af teorierne analysere hvilken sfære der er tale om i rette sammenhænge. Du får indblik i de forskellige integrationsformer der anvendes, samt deres fordele og ulemper.								
Ekspertniveau: Du kan med fordel bedømme en given kultur, og subkultur ved hjælp af de tre sfære. Du kan vurdere hvorvidt en integration benytter sig af den mest passende integrationsform.								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
			KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>3. Du får indblik i din egen kultur, og kan derigennem reflektere over dette. Indblikket i din egen kultur (og derved arv og miljø) er med til at forme din identitet, og derved trivsel.</p> <p>10. Du bliver introduceret til kulturforskelle og hvordan det påvirker hele spørgsmålet om lighed i samfundet.</p> <p>5. Du vil blive mødt af kulturforskelle mellem køn på både uddannelse- og arbejdsområdet.</p>				X	X	X	X	X

Emne 10: Livsformer og familie

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag	Emne Hovedområde: Livsformer og familie Sociologi				Antal lektioner: 4			
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> • Livsformer <ul style="list-style-type: none"> ○ Den selvstændige livsform ○ Lønarbejderlivsformen ○ Den karrierebundne livsform • Familiens grundfunktioner • Denciks familietyper <ul style="list-style-type: none"> ○ Team-familien ○ Den patriarkalske familie ○ Svingdørsfamilien ○ Socialt akvarium • Kernefamilier og singler 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)								
Begynder niveau: Du vil blive bekendt med de gængse livsformer og familietyper. Du vil forstå den historiske udvikling af familiens grundfunktioner, og blive introduceret til "den moderne familie".								
Avanceret niveau: Du vil kunne forholde dig kritisk og objektivt til din egen familietype, og selv tage stilling til din egen fortrukne livsform.								
Ekspertniveau: Du kan her vurdere andres livsomstændigheder og arbejdstilgang, og igennem dette inddele personerne i den mest passende livsform og familietype.								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
 			KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>8. Du vil have en forståelse for det danske arbejdsmarked, og skabe indsigt i hvilke livsformer der er relevante her.</p> <p>5. Du kan gennem livsformer, og familietyper se udviklingen væk fra de traditionelle kønsroller.</p>				x	x	x	x	x

Emne 11: Sociale mønstre og levevilkår

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Sociale mønstre og levevilkår Sociologi				Antal lektioner: 4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Socialgrupper • Sociale klasser • Chancelighed • Social arv og mobilitet <ul style="list-style-type: none"> ○ jf. Pierre Bourdieu 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau: Du vil få en forståelse for uligheden som er til stede i alle samfund verden over. Du vil introduceres til den mest anvendelige opdeling vi laver af disse grupperinger, nemlig i socialgrupper og sociale klasser.							
Avanceret niveau: Du vil kunne analysere socialgrupper og sociale klasser, ud fra forklaringer af indkomst, uddannelsesniveau og nuværende stilling. Du vil kunne redegøre for hvordan ens ophav kan være med til at definere ens livsmuligheder, selv i et moderne og velstående land som Danmark.							
Ekspertniveau: Du vil kunne vurdere andre på baggrund af deres sociale klasse, og forholde dig kritisk til spørgsmålet om social arv og mobilitet set ud fra et ideologisk perspektiv.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>1. Du vil få en forståelse for arv og miljø, og stifte bekendtskab med begreber som absolut og relativ fattigdom. Du vil herigennem blive bevidst om fattigdom som hersker alle steder, ikke blot i U-landene.</p> <p>10. Du vil kunne se den mere skjulte ulighed, der er med til at begrænse eller muliggøre "det gode liv" for danskere, såvel som udlændige.</p>			X	X	X	X	X

Emne 12: Samfundsøkonomiske mål

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Samfundsøkonomiske mål Økonomi				Antal lektioner: 4			
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> • Udbud og efterspørgsel • Inflation og deflation • Produktionsfaktorer • De almene samfundsøkonomiske mål; <ul style="list-style-type: none"> ○ Fuld beskæftigelse ○ Balance på valutaregnskabet ○ Rimelig social fordeling af goderne ○ Hensyn til miljøet og ressourcerne ○ Stigning i produktionen ○ Stabile priser 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)								
Begynder niveau: Du vil kunne redegøre for markedskræfterne, og hvilke politiske tiltag som kan påvirke dem. Du vil forstå hvordan centralbankens samarbejde med EU er opsat. Du vil blive introduceret for de almene samfundsøkonomiske mål.								
Avanceret niveau: Du vil kunne forholde dig kritisk til de samfundsøkonomiske mål, og skabe en forståelse af den konstante balance der kræves, for at stræbe sig efter dem.								
Ekspertniveau: Du vil kunne vurdere ud fra en given sammenhæng, om hvilken strategi (stram eller lempelig) der er bedst i en økonomisk situation.								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
			KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>9. Du vil få en grundlæggende forståelse for de økonomiske kræfter, og hvordan de spiller ind i vores industri og infrastruktur, og er med til at bane vejen for vores evne til innovation.</p> <p>8. Du vil se hvordan vi kan vedligeholde en økonomisk vækst, i takt med at vores levestandard øges.</p> <p>12. Du vil blive introduceret til problematikken mellem den evige økonomiske vækst, og holdbarheden af denne model i takt med de stigende miljømæssige udfordringer.</p>				X	X	X	X	X

Emne 13: Økonomiens grundbegreber

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Emne Hovedområde: Økonomiens grundbegreber Økonomi				Antal lektioner: 4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Det økonomiske kredsløb • Bruttonationalproduktet (BNP) • Planøkonomi, markedsøkonomi & blandingsøkonomi 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau: Du kan redegøre for det økonomiske kredsløb, og aktørerne heri. Du vil kunne redegøre de enkelte aktørers interesser. Du forstår udregningen af BNP, og hvad det betyder. Du vil forstå hvordan BNP også kan være misvisende. Du vil blive introduceret til de forskellige økonomiformer, og deres sammenspil med de gængse ideologier.							
Avanceret niveau: Du kan med fordel beskrive en økonomisk ændring og analysere hvordan denne ændring påvirker det økonomiske kredsløb. Du vil kunne beskrive de forskellige markedsformer, og hvad de hver især går ud på. Du vil kunne analysere det danske velfærdssystem på baggrund af blandingsøkonomi.							
Ekspertniveau: Du kan vurdere hvad det økonomiske kredsløb skal bruges til, og i hvilken sammenhængen det giver mening at anvende det. Du kan konkludere hvilke tiltag der påvirker BNP'en, og hvad der er nationalt bestemt.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
 		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>12. Du får indblik i BNP som begreb, og kan forholde dig kritisk til spørgsmålet om "den evige vækst". Du får indsigt i andre metoder til at vurdere velstanden et pågældende land.</p> <p>8. Du har gennem din forståelse for økonomiformer, forstået forskellene på den rene markedsøkonomi og blandingsøkonomien og deres indflydelse på jobmarkedet og væksten i samfundet.</p>			X	X	X	X	X

Emne 14: Det danske arbejdsmarked

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag Niveau: C		Emne Hovedområde: Det danske arbejdsmarked			Antal lektioner: 4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Lønmodtagernes organisationer <ul style="list-style-type: none"> ○ Struktur: Hovedorganisation (FH), fagforbund, fagforeninger • Arbejdsgivernes organisationer <ul style="list-style-type: none"> ○ Struktur: Hovedorganisation (DA), branche-specifikke arbejdsgiverorganisationer (f.eks. GLS-A, FA osv.) • Hovedaftaler og overenskomster • Køn og arbejdsmarked • Arbejdsløshed 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
<p>Begynder niveau: Du har forståelse for arbejdsmarkedets parter, og deres interesser. Du kan redegøre for en overenskomst med henblik på din specifikke fagretning. Du har indblik i kønsopdelingen på det danske arbejdsmarked.</p>							
<p>Avanceret niveau: Du kan analysere de vigtigste organisationer indenfor det danske arbejdsmarked. Du kan forholde dig kritisk til overenskomster, og aftaler der er gældende på din fagretning. Du kan selv komme med forslag og ændringer hertil.</p>							
<p>Ekspertniveau: Du kan vurdere hvorvidt det kønsopdelte arbejdsmarked er hensigtsmæssig på det moderne danske arbejdsmarked. Du kan selv komme med løsningsforslag og opstille krav, med henblik på din fremtid på arbejdsmarkedet.</p>							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>8. Du forstår hvilken rolle de stærke fagforeninger spiller på det danske arbejdsmarked, og hvilke rettigheder de har forhandlet på plads.</p> <p>3. Du forstår dit medansvar til at bidrage til et sundt arbejdsmiljø, hvad end det handler om de fysiske eller psykiske aspekter.</p>			X	X	X	X	X

Emne 15: Den offentlige sektor

FAGINFO						
FAG: Samfundsfag	Indhold/emne: Den offentlige sektor			Antal lektioner: 4		
INDHOLD						
<ul style="list-style-type: none"> • Udgifter • Indtægter <ul style="list-style-type: none"> ○ Direkte skatter ○ Indirekte skatter ○ Andre indtægter • Regioner og kommuner 						
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)						
Begynder niveau: Du kan redegøre for hvordan økonomien i store træk er skruet sammen i den offentlige sektor.						
Avanceret niveau: Du kan analysere den offentlige sektors forbrug, og skelne mellem udgifter og indtægter. Du forstår problematikken i at holde balancen i denne sektor, og hvordan man hertil kan regulere den.						
Ekspertniveau: Du kan vurdere hvorvidt en offentlig indtægt er en direkte eller indirekte beskatning. Du kan klassificere en udgift til at være varetaget af enten staten, regionen eller de enkelte kommuner.						
Verdensmål			Pædagogiske mål			
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="text-align: center;"> 4 KVALITETS- UDDANNELSE </div> <div style="text-align: center;"> 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND </div> <div style="text-align: center;"> 9 INDUSTRIINNOVATION OG INFRASTRUKTUR </div> </div>	KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
	<p>4. Du får en fornemmelse af hvad det kræver at vedligeholde og drive et næsten fuldstændig gratis skolevæsen.</p> <p>11. Du får mere selvbestemmelse i dit eget lokalsamfund, når du forstår de monetære muligheder og begrænsninger der er i din region og kommune.</p> <p>9. Du får indblik i de ressourcer det kræver for at drive vores omfattende infrastruktur.</p>		x	x	x	x

Emne 16: Velfærdsmodeller

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag	Indhold/emne: Velfærdsmodeller			Antal lektioner: 4				
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> • Den danske velfærdsmodel <ul style="list-style-type: none"> ○ Herunder ældrebyrden og globalisering • Den liberale velfærdsmodel • Den centraleuropæiske velfærdsmodel • Velfærd og ulighed 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)								
Begynder niveau: Du får en forståelse for den danske velfærdsmodel, og de negative og positive aspekter af den.								
Avanceret niveau: Du kan sammenligne den danske velfærdsmodel, med andre landes og derved beskrive og tolke forskellighederne heri.								
Ekspertniveau: Du kan vurdere velfærdsmodellerne og deres rolle i et givent samfund og kultur. Du ved hvordan velfærdsmodellen påvirker et lands evne til at kæmpe imod uligheden, og hvordan velfærden i sig selv er med til at sikre bedre levevilkår for landes borgere.								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
			KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>10. Du kan tolke på et lands grad af lighed og hvordan det spiller sammen med deres anvendte velfærdsmodel.</p> <p>8. Du kan redegøre for velfærdsmodellens indvirkning på jobmarkedet.</p> <p>16. Du kan se sammenhæng mellem en velfærdsmodel, og et lands grad af korruption og velstand.</p>				x	x	x	x	x

Emne 17: Betalingsbalance og konkurrenceevne

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Indhold/emne: Betalingsbalance og konkurrenceevne				Antal lektioner: 4			
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> Betalingsbalancen (valutabalancen) Euroen og kronen Valutakurs og ERM2-aftalen Konkurrenceevne 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)								
Begynder niveau: Du kan redegøre for betalingsbalancen, og forklare hvorfor det er vigtigt at være i overskud på balancen. Du forstår principperne i ERM2-aftalen, og den måde den danske krone er opkoblet på euro-kursen. Du kan redegøre hvilke faktorer der spiller ind i Danmarks konkurrenceevne på det globale marked.								
Avanceret niveau: Du kan analysere sammenhængen mellem ændringer i kursen, og de socio-økonomiske ændringer som opstår på baggrund af dem. Du kan fremlægge de vigtigste konkurrenceparametre som Danmark står stærkt på.								
Ekspertniveau: Du kan vurdere hvordan Danmark står i den globale konkurrence, og hvilke metoder/politikker der kan iværksættes for at hjælpe på denne konkurrenceevne.								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
			KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>8. Du får et indblik i den danske konkurrenceevne, og hvad der er med til at skabe den største økonomiske vækst i landet.</p> <p>9. Du får et indblik i den danske innovations-evne, og i hvilke industrier vi har gjort en mærkbar forskel.</p> <p>12. Du kan forholde dig kritisk til hvordan vi producere varer, og problemet med outsourcing i U-lande.</p>				x	x	x	x	x

Emne 18: Økonomisk politik

FAGINFO								
FAG: Samfundsfag Niveau: C	Indhold/emne: Økonomisk politik			Antal lektioner: 4				
INDHOLD								
<ul style="list-style-type: none"> • Økonomiens udsving (IT-krisen, finanskrisen og coronakrisen) • Finanspolitik og pengepolitik <ul style="list-style-type: none"> ○ Stram og lempelig • Valutapolitik <ul style="list-style-type: none"> ○ Devaluering og revaluering • Arbejdsmarkedspolitik <ul style="list-style-type: none"> ○ Flexicurity-modellen • Erhvervs politik <ul style="list-style-type: none"> ○ Defensiv og offensiv • Miljøpolitik <ul style="list-style-type: none"> ○ Forbud og regulering ○ Afgifter og tilskud 								
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)								
Begynder niveau: Du får et generelt indblik i den økonomiske politik vi fører herhjemme, og hvilke "knapper" vi kan skrue på for at ændre i den økonomiske tilstand.								
Avanceret niveau: Du kan ved hjælp af de overstående begreber, forklare hvad de forskellige politikker går ud på. Du kan analysere hvad de bruges til, og deres fordele og ulemper.								
Ekspertniveau: Du kan anvende politikkerne på konkrete problemstillinger, og vurdere hvorvidt en politik har været succesfuld eller ej.								
Verdensmål			Pædagogiske mål					
			KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>8. Du får et indblik i de økonomiske politikker, og hvad der er med til at skabe den største økonomiske vækst i landet.</p> <p>9. Du får et indblik i den danske innovations-evne, og i hvilke industrier vi har gjort en mærkbar forskel.</p> <p>12. Du kan forholde dig kritisk til hvordan vi producere varer, og problemet med outsourcing i U-lande.</p>				X	X	X	X	X

Emne 19: Globalisering

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag	Indhold/emne:		Antal lektioner:				
Niveau: C	Globalisering		4				
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk globalisering • Kulturel globalisering • Politisk globalisering • Årsager og konsekvenser ved globalisering 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau:							
Du kan redegøre for begrebet "Globalisering" og hvad det går ud på. Du kan skelne mellem de forskellige former for globalisering, herunder den økonomiske, kulturelle og politiske globalisering.							
Avanceret niveau:							
Du kan analysere graden af globalisering i nutidens Danmark og Europa, samt klarlægge den historiske udvikling.							
Ekspertniveau:							
Du kan vurdere hvilke årsager og konsekvenser globaliseringen har haft for Danmark, og hvilke muligheder og trusler der ses i fremtiden.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
 		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
<p>17. Du får et indblik i de internationale partnerskaber der er til stede for at skabe ændringer på globalt plan.</p> <p>13. Du forstår at miljøkrisen er et globalt problem, og derfor også kræver en global klima-indsats.</p>			x	x	x	x	x

Emne 20: Den Europæiske Union (EU)

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag	Indhold/emne: Den Europæiske Union (EU)			Antal lektioner: 4			
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • EU's historie • EU's institutioner <ul style="list-style-type: none"> • Kommissionen • Parlamentet • Ministerrådet • Domstolen • Det indre marked • Vigtige områder i EU-samarbejdet 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau: Du kan redegøre for hvad EU er, dens historie og nuværende relevans for Danmarks deltagelse i det internationale samarbejde.							
Avanceret niveau: Du kan analysere hvilke konsekvenser EU har haft for Danmark, siden starten af vores medlemskab.							
Ekspertniveau: Du kan vurdere vigtigheden af EU-samarbejdet, og redegøre for hvad der er sket under Brexit.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
			x	x	x	x	x
17. Du får et indblik i de internationale partnerskaber der er til stede for at skabe ændringer på globalt plan.							

Emne 21: Samfundsfaglig metode

FAGINFO							
FAG: Samfundsfag	Indhold/emne:				Antal lektioner:		
Niveau: C	Samfundsfaglig metode				4		
INDHOLD							
<ul style="list-style-type: none"> • Kvantitativ metode • Kvalitativ metode • Komparativ metode • Den samfundsfaglige værktøjskasse 							
DELMÅL/LÆRINGSMÅL (oversat til elevsprog)							
Begynder niveau:							
Du kan redegøre for de samfundsfaglige metoder, og hvad de bruges til.							
Avanceret niveau:							
Du kan anvende de rigtige metoder til den passende problemstilling. Du har en værktøjskasse til at behandle samfundsfaglige problemstillinger.							
Ekspertniveau:							
Du kan vurdere komplekse problemstillinger ved at inddrage teori, modeller og begreber fra de tre hovedområder i faget: politik, sociologi og økonomi.							
Verdensmål		Pædagogiske mål					
		KI	FA	DEF	MR	KSO	MF
				X	X	X	X
4. Den samfundsfaglige problemstilling og behandlingen af den, er en struktur du kan tage med dig videre i dit uddannelsesforløb og i livet.							

Evaluering og bedømmelse

I den daglige undervisning i grundfagene vil evaluering være en integreret del af undervisning. Her har den formative evaluering størst fokus i form af forskellige former for feedback. Blandt disse kan nævnes skriftlig og mundtlig feedback fra underviseren til dig både på dit mundtlige og skriftlige arbejde. Udover feedback fra underviseren gør vi i grundfagene også brug af peer feedback – hermed menes at eleverne på en konstruktiv måde bedes vurdere hinandens arbejde. Sidst, men ikke mindst bliver du som elev bedt om at selvevaluere. Dette træner din evne til at evaluere dig selv, så du bliver i stand til at tage ansvar for dine arbejdsprocesser og læring.

Derudover laves der en samlet bedømmelse til sidst i forløbet med standpunktskarakter, jf. bekendtgørelsen.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad elevens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 5.3.3

Skolen kan uddybe prøvens specifikke bedømmelseskriterier i forhold til de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøven samt i prøvens bedømmelsesgrundlag.

I bedømmelse af elevens præstation i faget lægges vægt på følgende:

Niveau C
Politik (mål 1) Eleven diskuterer samfundsmæssige problemstillinger ved brug af faglige begreber. Eleven argumenterer for egne synspunkter og forholder sig til andres holdninger og argumenter. (mål 3) Eleven anvender politiske begreber til at forholde sig til individets demokratiske rettigheder, samt reflektere over løsninger på samfundsmæssige problemer. (mål 5) Eleven viser, at der indsamlet viden om samfundsfaglige problemstillinger og foretager en kritisk vurdering af kilderne.
Sociologi (mål 4) Eleven diskuterer uddannelsesrelevante problemstillinger med anvendelse af viden om den teknologiske udvikling, samfundsudviklingen, samt viden om menneskers handlinger i sociale sammenhænge.
Økonomi (mål 2) Eleven anvender økonomiske begreber til at forklare aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer, samt internationale økonomiers indflydelse på dansk økonomi.

Eksempel på væsentlige og uvæsentlige mangler

I skriftlig samfundsfag er en væsentlig fejl/mangel, hvis eleven ikke inddrager modeller og teorier som kan bakke op om deres løbende argumentation i opgaven. Det er ligeledes en væsentlig fejl, hvis eleven ikke formår at besvare deres originale problemstilling (*dvs. deres udformede problemformulering*) og derved ikke viser en forståelse af den samfundsfaglige metode.

En uvæsentlig fejl, kunne f.eks. være stavefejl eller tegnsætning.

I mundtlig samfundsfag er det en væsentlig fejl/mangel hvis eleven ikke kan argumentere aktivt for sine synspunkter og konklusioner der er uddraget af deres projektrapport. En anden væsentlig fejl er, hvis eleven ikke udviser en generel forståelse for modellerne der er blevet anvendt.

En uvæsentlig fejl, kunne være at eleven glemmer enkelte elementer i modeller/teorier, men udviser generel forståelse for dens anvendelse.

Eksamen

Ved udtræk til eksamen gælder følgende:

Prøveform b udarbejdelse af projektrapport som eksamensgrundlag.

Eksamensgrundlaget er elevens besvarelse af deres projektrapport (vejledende 2 ugers skrivetid), hvor eleven arbejder med en selvvalgt problemstilling (som dog er godkendt af læreren)

Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse.

For yderligere uddybning henvises til bekendtgørelsen punkt 5.3: Afsluttende prøve

Eksamensregler

Der henvises til Tradiums eksamensreglement <https://tradium.dk/media/2209/eksamensreglement-eud.pdf>